

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina . . . . . L. 1.500
Letna naročnina . . . . . L. 3.000
Letna inozemstvo . . . . . L. 4.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIII. - Štev. 5 (1136)

Gorica - četrtek, 4. februarja 1971 - Trst

Posamezna številka L 70

Važna in težavna vprašanja

Kriza, ki je zajela ves svet, je po svoje nujno zajela tudi Cerkev in njene probleme, kar je naravno, ker pač živi v svetu. Eni danes menijo, da je Cerkev preveč odprta do modernih pojavov, drugi pa, da je preveč zaprta.

Pred kratkim smo slišali odlično predavanje znanega slovenskega krščanskega kulturnega delavca in književnika, ki je mojstrsko opisal krizo Cerkev in razčlenil nekaj njenih vzrokov, ni pa nakazal ustrezne rešitve, tako da so poslušalci zaradi pomanjkanja odgovora odšli domov nekoliko razočarani.

Zato se zdi prav, da se brez polemike in z razumevajočo krščansko ljubeznijo nekoliko poglobimo v ta važna in zelo težavna vprašanja. To bomo naredili v seriji krajsih člankov z željo, da bi poleg že objavljenih — čeprav nestrokovno — prispevali vsaj trohico k večji jasnosti in razčiščenju.

Kdor je le malo razgledan, bo priznal, da so takšna razpravljajna potrebna ter gotovo več koristijo kot škodijo. Ako bi ostali brezbržni za vse novo dogajanje, ki je nastalo po koncilu, bi bili podobni tisti orientalski opici, ki si zatiska usta, oči in ušesa ter pravi, da nič ne govori, nič ne vidi in nič ne sliši.

Tudi med nas pljuskajo valovi nemirne sveta. Svet je v stiski, svet išče nove oblike, nove rešitve, novo gledanje, nove strukture. Ta njegove nemir se mora čutiti v Cerkv in pretresa tudi njo ter vero, da vse veroizpovedi in jih s svojim previranjem naravnost izziva k odgovoru na nova vprašanja. Prav zato je bil potreben koncil, ki je s svojimi sklepi sprožil plaz novega iskanja, preverjanja, dvomov, pa tudi žive, prebujajoče se vernosti. Hudo bi bilo, če bi ostali katoličani brezbržni do modernih pojavov in pustili, da bi jih zasuli.

Novo iskanje, ki se nikakor ne odpoveduje bistvenim verskim resnicam in ki tudi ne ruši Cerkev kot ustanove, je nujno za rešitev sveta iz stiske in za ohranitev vere.

Po poti, ki se bo vila od sekularizacije, raznovrstnih kriz in oporekanja preko novega krščanskega humanizma ter odgovorov na nekatera druga vprašanja, ki jih je sprožil koncil, da bi Cerkev in krščansko oznanilo približalo svetu, tako da bi ju lažje razumel, bomo morda bolje spoznali, da Bog ni umrl, čeprav bi ga nekateri radi že pokopali.

SEKULARIZACIJA

Ze francoski filozof Montesquieu je govoril o dveh svetovih. Rekel je, da oni svet škoduje temu in da sta oba preveč. Zadošča eden sam. Novi človek, je dejal, ne bo več priznal podobe o dveh svetovih, ki je tako draga kristjanom. Vrnil bo svetu njegovo enotnost. Ko ne bo več drugega sveta, se ljudje na tem svetu ne bodo čutili kot v izgnanstvu, v solzni dolini. Vedeli bodo, da so tu in le tu doma ter se bodo dobro počutili.

V časih, ki so nam bližji, pa je napisal Harvey Cox, da je sekularizacija, to je prenos iz cerkvenega področja v svetno ali državno, odkritje moderne misli, ki je spoznala, da je svet položen v človekove roke. Vso njegovo pozornost je odtegnila od onostranstva in jo obrnila na ta svet, ta čas, to stoletje. Zato pomeni sekularizacija uničenje vseh »nadnaravnih mitov in svetih simbolov«. V tem smislu pravi Bonhoffer, da je človek postal polnoleten, da hoče biti samostojen, graditi svoj svet, neodvisen od kakšne višje sile.

To je svet, v katerem bi se moral odigravati dialog med nevernimi in vernimi, zlasti če pomislimo, da iz sekularizacije izvira moderni ateizem.

Upoštevati pa moramo, da ima sekularizacija več obrazov. Prava, ateistična sekularizacija je tista, ki je zaprta ne samo za Boga, ampak sploh za vse nadnaravno. Religijo hoče odstraniti iz življenja, misli in znanosti ter uvesti popolnoma človeško samostojnost, ki strogo loči med verskim in posvetnim ter do zadnjega odreže Cerkev od sveta, v katerem je delovala ter

imela odločilno besedo v verskih in moralnih vprašanjih. Tako pojmovana sekularizacija postaja nova ideologija zahodnega in vzhodnega materialističnega sveta, ki veže človekovo usodo izključno na ta svet.

Sekularizacijo pa zagovarjajo tudi nekateri verni ljudje, in sicer v tem smislu, da je treba očistiti vero vse posvetne navlake, vsega človeškega, kar jo je prevleklo in zakriva tisto, kar je bistveno božjega, razodetega in svetega.

Nekateri pa grede dosti dalje. Ti zahtevajo »osvoboditev« človeka od vsega, kar ga odvrča od tega sveta, kamor kot človek spada. V človeku ne vidijo samo merila, ampak tudi početnika stvari, za katere je poklican, da jih poseduje in oblikuje po svojem razumu. Tako razum ne služi samo resnici, ampak predvsem moči. In v tej luči je očito, da je na prvem mestu človek in šele nato njegovo razlaganje resnice.

KRŠČANSTVO, ČLOVEKU PRIKROJENO

Temu dosledno tudi krščanstva ne tolmačijo več po razodetju, ampak ga krojijo po človeku, v Kristusu in njegovem oznanilu vidijo nekaj samo človeškega, v zgodovini odrešenja pa širšo zgodovino človeštva. Ali z drugimi besedami: ne oporekajo razodeti resnici, pač pa dogmam, ki so zgodovinski izraz razodete resnice in ustanovam, v kolikor so zgodovinske posredovalke milosti; oporekajo Cerkv, ki je zgodovinski izraz krščanstva. Hoteli bi, da bi Cerkev pozabila na svojo navpično dimenzijo in se udejstvovala samo v svoji vodoravni dimenziji. Ali z drugimi besedami: Cerkev naj ne govori toliko o svojem božjem poslanstvu, naj ne govori o onostranstvu, ampak naj posveča vso skrb človeku tu na zemlji.

Na tej stopnji se Cerkev večkrat znajde celo v križnem ognju raznih pristašev sekularizacije. Eni ji očitajo, da premalo naredi za ljudi, da je prepočasna, da caplja za razvojem, da ne rešuje dovolj socialnega vprašanja, drugi pa jo napadajo, da se meša v politiko in raznovrstne zadeve, ki sploh ne spadajo v njeno pristojnost ter naj jih pusti pri miru.

Privlačna moč krščanskih pristašev sekularizacije je v njihovi zahtevi, naj služi Cerkev človeku za reševanje njegovih zemskih potreb. Pripomniti je treba, da Cerkev dobro ve, da je človek zemsko bitje in mu mora pomagati, da si čim bolj podvrže zemljo, da mu bo služila, toda to ni njena prva in edina naloga. Krščanski pristaši sekularizacije tako isto vetijo zgodovinskost človeka z zgodovinskostjo krščanstva in zanikajo, da bi imelo krščanstvo lastno zgodovinsko upravičenost. Zanikajo, da bi bilo krščanstvo samostojni zgodovinski dogodek, ki je središče vse zgodovine in ji daje smisel. In takó krščansko poslanstvo zvodeni v neko zgolj človeško poslanstvo, obveznost verskega dela pa v obveznost političnega dela.

POTREBA SOOCENJA

Za kristjana ni dovolj, da odklanja mišljenje brezbožnih in zgrešene nazore krščanskih pristašev sekularizacije. Treba je sprejeti dialog in soocenje z njimi. Ta pojav je treba študirati kritično in samokritično, ne samo s sociološko-kulturnega, ampak tudi z verskega, teološkega in dušnopastirskega stališča. Gotovo ga mora odkloniti kot totalno in univerzalno ideologijo, ki bi rada zaprla človeka v svet, kateri je sam od sebe nastal in se sam ohranja.

Pojav sekularizacije naj se sprejme kot opomin, da se mora krščanstvo pogumno otresti vse stare zunanje navlake, ki ne odgovarja več našim časom in veri samo škoduje, pa tudi kot opomin, da mora krščanstvo v čistejši in privlačnejši obliki pokazati svoje večno in nespremenljivo bistvo, ki edino lahko reši svet iz stisk, človeka pa prešine s spoznanjem njegovih zemskih nalog in večnostnega cilja. M. P.

KORENITE SPREMEMBE V JUGOSLAVIJI

Dne 21. septembra 1970 je Tito presenetljivo napovedal spremembo predsedstva jugoslovanske zvezne države s kolegialno ustanovo na enakovredni osnovi vseh republik. Temu sklepu so se kmalu nato pridružile nadaljnje korenite spremembe. Prišlo naj bi do zoženja zveznih pristojnosti in s tem povezane preureditve zveznih organov. Na tem se že dela z izredno naglico, da bi se moglo ujeti marčni termin, ko Titu poteče sedanja predsedniška doba.

Presenetljivi začetek in sledeča naglica novih dogajanj kažeta, da je razlago za to spreminjanje iskati pri Titu samem. Brez njegove začetne pobude 21. septembra 1970 in formalnega predloga 14. decembra bi ne bilo ne tako širokih, še manj pa tako naglih spreminjanj. Kaj je Tita nagnilo k tako koreniti odločitvi?

NEUSPELA GOSPODARSKA REFORMA

Junija 1. 1966 je Tito žrtvoval Aleksandra Rankovića. To je bil znak, da je uvidel nevdržnost jugoslovanskega unitarizma. L. 1967 in 1968 je nato prišlo do prvih sprememb ustave, ki so nekoliko okrepile položaj republik.

Medtem pa je gospodarska reforma, ki je bila začeta leta 1965 z namenom, da bi prenesla osnovno gospodarsko odločanje iz Beograda v podjetja in njihove banke ter v druge »samoupravne« usta-

nove, obtičala na svojih začetkih. Zato je v glavnem ostalo pri starem z stopnjevalo navskrižja med Beogradom in republikami. Nadaljevalo se je z iz Beograda vodeni naložbami in s političnimi podporami brez ozira na gospodarsko upravičenost, kar je tudi razbohotilo inflacijo nad deset odstotkov. Gospodarski in politični položaj v visoko zadolženi in od zunanje trgovine zelo odvisni državi se je tako zaostri, da so resne spremembe postale neizogibne.

Zato je polagoma dozorelo prepričanje, da zvezna ureditev države, »federacija« imenovana, že po svoji unitaristično-centralistični tradiciji ter zaradi številnih in velikih razlik med republikami in pokrajinami sploh ni sposobna vršiti svojih gospodarskih opravil v nepristransko korist vseh. Iz tega prepričanja je dozorelo tudi spoznanje, da bo resnična gospodarska reforma možna le, če se bo iz centrale, tj. iz Beograda vodena »federacija« preuredila v resnično zvezo republik.

Ta sovpadnost gospodarske nuje in narodno-političnih težej je, tako se zdi, uvidel in potrdil tudi Tito. Po neuspeli gospodarski reformi se je on postaral za nadaljnjih pet let. Da bi mogel pustiti za seboj kaj bolj pozitivnega od sedanje stvarnosti, se je odločil za poskus naglega zdravljenja pri korenini.

TVEGANA OCENA SPREMEMB

Težko je v teh dneh pisati oceno tega zdravljenja, ko dokončnih odločitev še ni, čeprav so pred durmi. Toda to, kar je znanega do sedaj, dopušča zaključek, da bodo po marčnih odločitvah načelne pristojnosti »federacije« zmanjšane na jedro skupne obrambe in zunanje politike ter v enotnosti urejevanja domačega trga v gospodarskih odnosih s tujino. Davki (izjema bodo morda le carine) bodo prešli na republike, izvrševanje zoženih zveznih pristojnosti pa bodo finansirale republike iz svojih skladov po ključu njih udeležbe na skupni družbeni proizvodnji.

Ni pa še razvidno, v koliko bodo zaradi zmanjšanja zveznih pristojnosti zoženi sedanji organi »federacije« in katera konkretna pravila bo v sklopu dogovorjenih zveznih organov imelo novo zvezno predsedstvo.

Priloge na marčne spremembe se vršijo v raznih zveznih odborih, dokončne odločitve pa bodo sprejete v zvezni skupščini. Zdi se nam umestno, da, celo potrebno, da bi morale te spremembe potrditi nato še republiške skupščine ali pa odobriti splošni plebiscit.

TRI NEVARNOSTI

V trenutku, ko dozorevajo tako temeljite spremembe v sosednji Jugoslaviji, pa ne moremo mimo treh nevarnosti, ki grozijo že sedaj spodkopati učinkovitost name-ranih sprememb.

Prva je v tem, da bi nove zvezne pristojnosti ostale tako ohlapno opredeljene, da bi kasnejša politična in upravna praksa spet zaslila v stare navade beograjskega centralizma. Zlasti Slovenija bi se morala pred to nevarnostjo zavarovati že sedaj z zahtevo, da mora biti izvrševanje še ne dovolj natančno določenih zveznih pristojnosti podvrženo sprotni soglasnosti republik.

Druga nevarnost pa bo v tem, da bi utegnila nova zveza jugoslovanskih držav dobiti podoben večzbornični zakonodajni mehanizem in množičen upravni aparat kot ga ima sedanja »federacija«. V novi zvezi, ki bo dogovorjena skupnost suverenih republik, ne bi smelo biti poleg kolegialnega predsedstva, zbora narodov in izvršnega sveta (tj. vlade) še drugih vrhovnih organov kot so npr. sedanje zbornice.

Tretjo nevarnost pa predstavlja Beograd, če bo naprej ostal sedež bodoče zveze držav. Zveza bo še naprej imela pristojnost nad njem sedež v Beogradu, bo še naprej prisotna tudi nevarnost tako ali drugače zasnovanega državnega urada, poleg tega pa bo ostal tradicionalni pritisk in vpliv »čaršije«, da rabimo to besedo kot simboličen izraz za skupek prepletenih nacionalističnih, unitarističnih in birokratskih sestavin dejanskega Beograda. Nova ustava bi morala vsaj predvidevati možnost novega primernege središča, ki bi bilo prosto teh resničnih, a nepotrebnih nevarnosti.

Če dokončno sprejete spremembe ne bodo znale, hotele ali mogle izločiti teh treh nevarnosti, potem je to skoraj zanesljiv znak, da tudi tokratna »korenita reforma« ni bila tako resno mišljena in do kraja zasnovana, kot so jo napovedovali. —caž

Ponovno na Luno

Te dni so Amerikanci zopet v vesolju. Ladja »Apollo 14« naj bi jih prinesla v bližino našega satelita, meseček modul Lem pa naj bi dva od teh astronautov izkrcal v petek 5. februarja na Luni v bližini zanimivega meteoriškega žrela Fra Mauro, ki leži južno od luninega ekvatorja.

Ker se je televizijski prenos s Lune po pristanku Lema na poletu vesoljske ladje Apollo 12 zaradi okvare TV kamere po prvih korakih vesoljcev prekinil in ker neuspeli Apollo 13 polet Lune sploh ni dosegel, vlada razumljivo za ta vesoljski podvig po vsem svetu veliko zanimanje.

Z vesoljsko ladjo Apollo 14 so odleteli poveljnik Alan B. Shepard (47 let), pilot vesoljske ladje Stuard A. Roosa (37) in pilot štirinožnika za pristajanje na Luni Edgar D. Mitchell (40 let). Shepard je astronautski veterani, saj je bil prvi Američan, ki se je zapeljal leta 1961 za petnajst minut v vsemirje z malo kabino »Freed 7«. Zaradi boleznj v ušesu je moral čakati deset let na drugi polet. Ostala dva vesoljca pa sta novince.

Kot zanimivost naj omenimo, da je datum odleta, 31. januarja 1971, padel natančno na trinaeststo obletnico odstrela prvega ameriškega satelita »Explorer I«, ki je šele lani zgorel v ozračju.

Znanstveniki si od tega poleta mnogo obetajo. Najbolj jih zanima kamenje v žrelu Fra Mauro, ker ga smatrajo starega štiri in pol milijarde let! Shepard in Mitchell bosta izstopila na Luno dvakrat. Vsak od teh sprehodov bo trajal vsaj po štiri ure. Namestila bosta zopet nekaj merilnih instrumentov, fotografirala in nabirala kamenje.

Vse kaže, da bo polet uspel. Vendar je bilo že nekaj vznemirljivih trenutkov. Najprej se polet ni pričel 31. januarja ob 21.23, temveč štirideset minut kasneje, tj. ob 22.03 po srednjeevropskem času. Vzrok preložitve je bilo slabo vreme, ki je prav takrat vladalo na področju Cap Kennedyja. Pri poletu Apollo 13 je namreč takoj po odletu strela udarila v vesoljsko ladjo. Kaj podobnega si voditelji poleta to pot niso želeli. Če bi slabo vreme tra-

jalo en dan, bi bilo potrebno odpravo na Luno odložiti za en mesec, na 1. marec.

Se bolj je organizatorje poleta vznemirila v ponedeljek 1. februarja vest, da astronomom ne uspe združiti vesoljske ladje z mesečevim modulom. Petkrat so vesoljci zman poskusili to spojitev. Šele šesti poskus je uspel. Če do tega ne bi bilo prišlo, bi z izkrcanjem na Luno ne bilo nič. Vesoljci bi Luno le obkrožili in se vrnili domov, ne da bi dosegli zastavljeni cilj.

Seveda so znanstveniki v vesoljskem središču v Houstonu nato skrbno vso zadevo preučili. Končni rezultat vseh preučevanj je bila odločitev, naj se polet nadaljuje po načrtanem programu, ker pri bodočih združitvah in razdružitvah ne bo več težav in ker ni zaznati kakih defektov v stroju obeh ladj. Upajmo, da jim bodo nadaljnji dogodki dali prav.

Nov deželni center za poljedelstvo

V torek je deželni svet z veliko večino glasov odobril zakonski osnutek, ki predvideva ustanovitev deželnega centra za poljedelsko preizkušanje. V daljši diskusiji, v katero so posegli predstavniki vseh političnih skupin, je spregovoril tudi svetovalec Liste Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka, ki se je izrazil pozitivno glede zakonskega osnutka in poudaril z zadovoljstvom dejstvo, da bo vzporedni sedež centra v Gorici, medtem ko bosta krajevni sekciji postavljeni v Tolmeču in Pordenonu.

S tem v zvezi je dr. Stoka omenil probleme tržaške pokrajine, ki išče izhodišnih poti predvsem v vrtnarstvu in cvetličarstvu. Ob koncu je izrazil željo, da bi se z rezultati omenjenega centra seznanjali in se okoriščali tudi slovenski kmetovalci in vsa slovenska etnična skupnost, ki je zainteresirana na tem področju. Predstavniki Slovenske skupnosti je glasoval za zakonski osnutek.

Na smrt obsojena Cerkev Slovenski narodni praznik

Zapuščeno poslopje v Šempolaju

Pred kratkim je odpotovala iz Rima v Sovjetsko zvezo skupina duhovnikov, sto po številu. Potovanje je organizirala agencija »Pellegrinaggi romani«. Prijavilo se je tudi nekaj kardinalov, pa jim je bilo iz Vatikana namignjeno, naj se potovanja ne udeležijo, ker bo gotovo skušala Sovjetska zveza njih prisotnost propagandno izrabiti v svoje politične namene. Tudi marksizma je Italiji so tako cerkveni kot laički krogi to potovanje obsodili kot neprimeren, saj Sovjetska zveza do sedaj do Cerkev ni nikjer pokazala kake strpnosti ali odprtosti. Pismo štiridesetih litvanskih duhovnikov na predsednika sovjetske vlade Kosigina to v polnem obsegu potrjuje.

Litva je bila od leta 1918 do 1940 samostojna država. 85% prebivalstva je katoliške vere. Sovjetska zveza, ki tako rada zahodne države dolži imperializma, si je leta 1940 nasilno to državo priključila, kakor tudi Letonijo in Estonsko in jo spremenila v sovjetsko republiko. Od tedaj je katoliška Cerkev v Litvi obsojena na počasno smrt.

Leta 1940 so bila v Litvi štiri bogoslovna semenišča. Štiri leta nato je oblast določila, da je dovolj samo eno in sicer v glavnem mestu Litve v Kovnu. Od leta 1946 je v veljavi tudi odlok, da v semenišču ne sme biti naenkrat več kot 150 bogoslovcev. V prvi letnik se sme vpisati največ 30 kandidatov za duhovništvo. In še te izberejo državni uradniki, ne pa Cerkev. To je približno tako kot če bi živinozdravniki izbirali gojence za glasbeno šolo.

Leta 1940 je imela Litva 12 škofov; sedaj sta ostala samo še dva od 76 oz. 75 let. Dva mlajša škofa sta že deset let v pregnanstvu znotraj Sovjetske zveze. Litva ima na leto zaradi vsiljenih omejitev le pet do šest novomašnikov. Predlanskim so bili komaj trije! Smrtna žetev pa je desetkratna. Na leto umre trideset duhovnikov. Zato je že mnogo župnij nezasedenih, kjer pa župniki še so, imajo po sedemdeset let in več.

Duhovniki si ne smejo medsebojno pomagati. Ko pride čas velikonočnih spovedi, mora vsak duhovnik vse sam opraviti. Tudi so prepovedani dekanjski sestanki ter udeležba na duhovnih vajah. Verski tisk ne obstaja in ne dobi se dovoljenja za tisk novih molitvenikov. Priprava na prvo obhajilo ni dovoljena. Šoferjem taksijev je prepovedano voziti ženina in nevesto, če se hočeta poročiti v cerkvi. Tudi se odreda mrtvača furgon tistim, ki hočejo svoje cerkveno pokopati.

Diskriminacija vernih oseb je očitna. Leta 1965 so šoferju Semenasi, ker se je bil poročil v cerkvi, odvzeli zemljišče, na katerem je že imel gradbeni material. Članu kmetijskega kolhoza Dangelinskisu, ki je pri osemdesetih letih zaprosil za pokojnino, so prošnjoo odbili, ker je ob nedeljah igral na orgle pri službi božji. Ker je gospodična Paskeviciute učila šolske otroke verouk, je bila obsojena na prisilno delo in je tam umrla.

Od leta 1945 sta bila v Litvi zgrajeni le dve cerkvi, mnoge pa spremenjene v skladišča in če so bile starinske, v muzeje. To usodo je doživela tudi stolnica v Vilnu. Nje ogled je bil na programu skupine italijanskih duhovnikov, o katerih je govorila na začetku članka. Jim je povedal kdo, da bi ta stolnica morala naprej služiti svojemu namenu, pa je bila krivično odvzeta litvanskim katoličanom? In, so ti duhovniki sploh odkrili ali doumeli stisko teh bratov v isti veri? Se jim je utrnilo pri tem ogledu spoznanje, da prožijo roko preganjalcem litvanske Cerkev?

Goriški nadškof odpotoval v Afriko

Na osebno povabilo predsednika zahodnoafriške republike Slonokoščena obala je v petek 29. januarja odpotoval z letalom v omenjeno republiko goriški nadškof msgr. Cocolin. Spremlja ga tajnik škofijskega misijonskega urada don Giuseppe Baldas. G. nadškof bo ostal v Afriki do nedelje 7. februarja. Njegov povratak v Gorico je predviden za naslednji dan v večernih urah.

Da se je goriški nadškof odločil po enem letu za nov obisk Slonokoščene obale, je bila povod letošnja postna akcija, ki bo imela za cilj nadaljevanje pomoči gobavskima naseljem v Manikroju in Dimbokroju ter zgraditev novega misijonskega centra v škofiji Bouaké.

V januarju se je goriški nadškof sestel z duhovniki vseh šestih con, na katere je goriška škofija razdeljena. S slovenskimi duhovniki se je srečal 21. januarja. Msgr. Cocolin je svojim sobratom razložil svoj

Rimski dnevnik »Giornale d'Italia« je v zvezi s tem nenavadnim »romanjem« zapisal: »Sto duhovnikov, vsi v civilu, je obiskalo Sovjetsko zvezo. Niso šli oznanjat evangelija v "sveto Rusijo", ki že nad petdeset let ječi pod kladivom materialističnega marksizma in državnega ateizma. Ne, šli so na študijsko potovanje; obiskali naj bi kraje, ki so bili nekdanj res sveti, sedaj pa so razkristjanjeni in oropani svetega značaja. V svoj program so vključili ogled ateističnega muzeja v Leningradu, ki se nahaja v oskrunjeni cerkvi in obisk groba Vladimira Ulianova s pridevkom Lenin v Moskvi, v čigar imeu se je že tolikokrat nastopilo proti veri. Čudna so pota teh duhovnikov. Gospod, razsvetli jih s svojo lučjo!«

Dr Štoka pri tržaškem prefektu

Tržaški prefekt Cappellini je 31. januarja letos sprejel deželnega svetovaleca Slovenske skupnosti dr. Štoka in se z njim zadržal v daljšem razgovoru o aktualnih vprašanjih, ki zadevajo predvsem slovensko prebivalstvo. Govor je bil o razlašanjih, ki so za slovensko prebivalstvo zelo boleča stvar, in o zaposlovanju domače delovne sile v tovarni Grandi Motori v Boljuncu. Dr. Štoka je prefektu ponovno sprožil vprašanje poenostavitve postopka za povrnitev priimkov v prvotno slovensko obliko, za kar so zainteresirani Slovenci, ki jim je fašizem uradno in nasilno poitalijančil priimke.

Akcija za samostojni slovenski televizijski program

Deželni svetovalec Liste Slovenske skupnosti dr. Štoka je te dni vložil na deželno predsedstvo vprašanje, v katerem priporoča deželnemu odboru, naj intervenira

Pesnik Oton Zupančič je svoj čas zapisal tele besede: »Jaz ne grem nikdar iz domovine, ne da bi vzel Prešerna s seboj, in vam, mladi prijatelji, morem samo svetovati: omislite si njegovo knjigo, poglabljajte se vanjo, in potem mi ne bo treba več reči, da se nikdar ne ločite od nje. In začeli boste ljubiti Prešerna, kakor je vreden ta edinstveni duh.«

Slovenski narod se tega edinstvenega duha spominja vsako leto 8. februarja, na pesnikov smrti dan. Prešeren je s svojo visoko pesmijo, ki vabi k bratstvu vseh narodov, pridobil tudi svojemu narodu pravico, da se vključi kot pomemben člen v družino človeštva.

Ljubiti Prešerna, pomeni ljubiti lepoto, resnico in pravico, katerih vzvišen glasnik

pri rimskih odgovornih oblasteh za slovenski televizijski program. Dr. Štoka pravi, da morajo odgovorne oblasti čimprej konkretizirati samostojni televizijski program, ki bi veljal Slovincem v Trstu, Gorici in v videmski pokrajini in ki naj bi izražal kulturne, socialne in ekonomske potrebe slovenske manjšine v Italiji.

Bibliografija slovenskega tiska v Italiji

Delavna knjižničarja tržaške Narodne in študijske knjižnice Antonija Kolerič in Marijan Pertot sta pripravila Bibliografijo slovenskega tiska v Italiji za obdobje od začetka leta 1955 do konca leta 1964. Publikacija obsega skoraj 120 strani. Najprej je objavljen dodatek k prvemu delu bibliografije, ki je izšel približno pred enim letom, nato pa so navedeni leto za leto časopisi, knjige in muzikalije. Skupno 527 izdaj. Na koncu pa so objavljena številna kazala.

Nastop tržaških pevcev v Ljubljani

V nedeljo 24. januarja je bil v ljubljanski stolnici koncert božičnih pesmi, ki ga je priredila Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu. Koncertni spored je obsegal iste skladbe kot božična koncerta 3. januarja v Spletu ob Nadiži ter 10. januarja v Trstu, ki ju je pripravila Zveza, le da je bilo dodanih še troje pesmi: Vrabčeva Bila je noč, Harejeva Ta noč je sveta noč in Aleksandra Vodopivca Otrok v božični noči. Celotni spored je torej obsegal trinajst božičnih pesmi. Razen Riharja, Hochreiterja, Arniča in neznanega skladatelja avtorja pesmi Pastirji k Jezusu so bili na sporedu samo tržaški avtorji: poleg že omenjenih še Merku, Malič, Grbec in Venturini.

Spored je izvajalo kakih sto pevcev, razvrščenih v prostornem prezbiteriju ljubljanske stolne cerkve. Ze mnogo pred določeno uro je bila stolnica do kraja polna. Vse slavje pa se je odvijalo takole: Najprej je ob 17.15 predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov pozdravil navzoče, se zahvalil organizatorjem, predvsem stolnemu župniku msgr. Smerkolu, ter zdel nadaljnjih trajnih stikov tudi v tem okviru med Trstom in Ljubljano, med

zamejskimi Slovenci in Slovenijo. Sledil je koncertni del. Naslove in avtorje je napovedoval Miro Opelt, ki je tudi recital besedila programiranih pesmi. Po šesti skladbi je isti v kratkem odmoru za zbor prikazal nastanek, dejavnost Zveze pevskih zborov, ki je koncert pripravila in namene, ki jih v svojem delu zasleduje. Na koncu je ljubljanski nadškof dr. Pogačnik pohvalil tržaške pevce, ustvarjalno dejavnost tržaških skladateljev in spregovoril o vlogi in pomenu cerkvenega petja.

Zbor je vodil Janko Ban, solistične točke pa je odpeela Ljubica Berce-Košuta. Zbor in solistko je spremljal na harmoniju dr. Zorko Harej.

Sv. Ivan

V nedeljo 31. januarja je pri nas gostoval akademski pevski zbor »Sv. Cecilije« iz Ljubljane. Od zelo številnega zbora je bilo navzočih 78 članov, povečini akademikov. Pelj so pri slovenski maši ob 10. uri in popoldne ob 17. uri v svetovnanem Marijinem domu. Petje iz tako številnih mladih grl, dobro izvežbanih in pod zelo sposobnim vodstvom je bil res izreden užitek. Četudi je v cerkvi trajala maša pičilih 50 minut, sta vendar prišla do izraza odlični organist in prav tako odlične orgle. Cerkev je bila natlačena kot samo na velikonočno nedeljo. Tudi dvorana je bila popoldne takoj zasedena; se dežev je bilo brž premalo. Le redko smo imeli do sedaj tako veliko udeležbo. Po koncertu se je razvila zabava v spodnji dvorani. Za okusno kosilo so poskrbele šolske sestre iz provincialnega doma pri Sv. Ivanu, za večerno zakusko pa dobrotniki in sodelavci Marijinega doma.

Ljubljanski vseučiliščniki nam bodo ostali v spodbudo s svojo ljubeznijo do službe božje in do glasbene umetnosti.

Zasedanje sinode nemških škofij

V Würzburgu v Nemčiji je bilo od 3. do 5. januarja prvo zasedanje sinode vseh nemških škofij. Predsednik skupne sinode kardinal Döpfner je ob sklepu zasedanja poslal sv. očetu brzojavko, v kateri poznašnje naloge, ki si jih je postavila sinoda. Pospeševala bo uresničenje koncilskih odlokov in oblikovala pravo krščansko življenje v duhu Cerkev.

je bil; pomeni ljubiti svobodo misli, vere, svetovnega nazora in besede; pomeni ljubiti vse človeštvo brez ozira na raso, jezik, barvo kože.

Ceniti Prešerna se pravi ceniti slovenstvo brez kake narodne nestrpnosti, se pravi odklanjati hlapčevski duh in občutek manjvrednosti pred drugimi bolj številnimi in mogočnimi narodi, se pravi zavračati visoko doneče fraze o domoljubju, ki ostajajo le na jeziku, nikdar pa ne prodro do jedra človeka, do njegovega srca in njegove duše.

Spoštovati Prešerna, pomeni spoštovati človeka v njegovi stiski in bedi, mu priti na pomoč, se odpovedati svoji udobnosti in trpeti za svoje prepričanje. Pesnik-umetnik ne more biti vsakdo izmed nas, lahko pa vsakdo od nas pravilno pojmi samega sebe in svoje poslanstvo, lahko svojo življenjsko usodo pogumno prenaša ter zvesto služi svojemu ljudstvu in po njem vsemu človeštvu.

Nov deželni odbornik

Po odstopu deželnega odbornika-namestnika za šport, rekreativne dejavnosti in zemljiške knjige Vittoria D'Antonija, ki je iz republikanske stranke prešel kot neodvisen k socialdemokratom, je deželni svet izvolil z absolutno večino za novega odbornika demokristjana Giacoma Romana. Za Romana je glasovalo 37 svetovalcev, 16 pa jih je oddalo bele glasovnice.

V zvezi z D'Antonijevim odstopom so komunisti celo zahtevali, naj bi odstopil ves odbor in naj bi prišlo do političnega razčiščenja. Deželni svet je zavrnil to komunistično zahtevo, kar kaže, da med strankami leve sredine, ki vodijo deželni odbor, ni takih nesoglasij, da bi bil odstop potreben.

Marijin dom v ul. Risorta

V letošnji zimski sezoni bomo imeli še dve verski predavanji. Eno bo v soboto 20. februarja ob osmi uri zvečer. Imel ga bo profesor na papeški univerzi de Propaganda Fide dr. Janez Vodopivec o temi »Dinamika Cerkev in aktivnost vseh njenih članov«. V naših časih se veliko govori in piše o Cerkvi. Slišimo o krizah, ki nastajajo po raznih deželah. Zelo koristno bo za vse, če slišimo o teh vprašanjih strokovnjaka, ker je bil dr. Vodopivec svetovalec za cerkvene zadeve pri zadnjem koncilu in o Cerkvi že dolga leta predava na univerzi.

V marcu pa pride v Trst škofov vikar v Churu v Švici dr. Lojze Suštar. Zlasti v Švici, Avstriji in Nemčiji je priznan strokovnjak za moralna vprašanja. Ta bo v soboto 20. marca zvečer predaval »O svobodi vesti«.

Za pustno nedeljo 21. februarja pripravljaja ga. Stana Oficija zanimivo veseligoje v treh dejanjih. Vsakdo, ki jo bo prišel gledat, se bo iz srca nasmejal.

Pritožbe paragvajskih škofov

Škofovska konferenca v Paragvaju je imela svoje zasedanje. Ob koncu so škofje podali izjavo, s katero opozarjajo na krivice, ki se godijo v državi. Škofje se tudi pritožujejo, da ima državna oblast v svojih rokah monopol nad tiskom, radiom in televizijo.

PASTIRČEK št. 5

Kot uvodnik je urednik objavil spis skavtinja Tiha srna iz Steverjana »Vsi ljudje moramo biti med seboj prijatelji in bratje«. Tudi Tonček z Gorenjskega je prispeval prav zanimiv dopis in to kar sam o sebi pod naslovom »Poboljšal se bom«. Pa še eno mlado sodručnico smo zasledili: Srebrnič Tereziko iz Steverjana. Ta pa pripoveduje, kako je prejela nezasluzeno klobfuto. V vrsto prispevkov iz mladih vrst lahko štejemo tudi spis »Na vrtljaku«.

V skavtski rubriki najdemo članek Iva Jevnikarja »Mednarodna povezanost« in zgodbo o veverici Briči. Marko Jevnikar nam opiše televizijski studio, Mira kramlja o zaključeni televizijski oddaji »Canonissima«, Branko pa piše o avtomobilizmu. Isti avtor je prispeval tudi zgodbo »Strašilo-zajček«.

Objavljeni sta dve pesmi v notah: Vilka Ukmarja »Brr-cvik« in J. Kuharja »Pustna«. Pustu je tudi posvečena cela stran v listu, Peric Jožica pa objavlja svojo pesem »Kurent«. Zelo posrečena je pesnitev Brune Pertot »Nenavadna šolska ura«. Čeprav se zdi, da si je letos zima že skrhala svoje zobe, pa velja februar še za

Sredi naše vasi stoji zapuščeno poslopje nekdanje ljudske šole. Odkar se je iz nje izselil zadnji najemnik — otroški vrtec, ne služi nikomur. Medtem ko nikjer v tej fari ne najdeš primerne prostora za kako prosvetnovzgojno delovanje, pa stoji ta hiša zaklenjena in le pajki v njej predejo mreže.

V »Primorskem dnevniku« od 31. januarja smo brali, da dvajsetorica jusarjev (solastnikov gmajne) iz osrednje šempolajske vasi terja poslopje zase, češ da je to njih lastnina, a obenem zagotavljajo, da bodo ti lokali porabljeni za politično, prosvetno in športno delovanje. Ne povedo pa, pod čigavim vodstvom.

Občinska uprava v Nabrežini šteje to hišo med imetje administrativne občine. Nekateri zasebniki želijo to hišo v najem za stanovanje, drugi bi jo hoteli kupiti. Slišati je, da je tudi krajevni župnik vložil prošnjo na županstvo, da bi vzel poslopje v najem za splošno versko-vzgojno, prosvetno-kulturno in športno-razvedrilno delovanje in prid vsem faranom, zlasti za mladinski oratorij, seveda izključujoč vsako politično področje.

Zanimivo pa je, da se nobeden od interesentov ni potrudil preiskati lastništva nad tem poslopjem in ljudstvo utegne zaradi brezbrčnosti zapraviti zakonite lastninske pravice. Čigavo je torej to slavno poslopje, ki so v njem številni rodovi šempolajskih vasi prejeli prvo, osnovno izobrazbo?

V starih bukvah, ki so bile nekdanj v Tržiču in potem romale v Komen in potem zopet v Tržič ter pred osmimi leti dokončno prispele v tržaško sodno palačo, se bere, da je bila dne 5. aprila 1879 ob reorganizaciji zemljkjnega sistema vknjižena lastninska pravica tega poslopja na šolski okoliš Šempolaj.

Točno tako: »Eigentumsrecht fuer Schulgemeinde St. Polaj einverleibt.« Takrat je bil šolski okoliš očitno pravna oseba ali vsaj lastninsko sposobna ustanova.

Potemtakem so zakoniti lastniki tega poslopja vsi stalni prebivalci Trnovice, Bajte, Praprota, Gornjega Prečnika, Dolnjega Prečnika, Slivnega, Zavelj in končno šempolajskega centra; le jusarji in nabrežinsko županstvo in politične stranke nimajo nikakršnih pravic nad njim.

Kvečjemu ostane sum, da ta hiša izvira iz nekdanje župnijske imovine, ki je bila zaradi brezbrčnosti ali nevednosti cerkvenih oblasti — kakor marsikje po avstrijskih deželah — površno vknjižena na drugačen naslov. Lastništvo se ni moglo spremeniti niti zaradi kakega pripostvovanja, ker je manjkala »bona fides« bodisi pri administrativni občini bodisi pri jusarjih.

Prav in koristno bo torej le to, da bi poslopje prevzeli zakoniti lastniki — ves nekdanji šolski okoliš. Ta se slučajno krije z mejami dušnopastirske enote, ki je fara. Tem bolje. Saj je po navadi fara tudi prosvetno zaokrožena enota. Poslopje pa naj služi kulturnim namenom, prosveti, pevskim vajam, izobraževalnim sestankom, knjižnici itd. Kajti zdaj res vlada popolno mrtvilo na tem čarobnem holmu, kakor se upravičeno pritožuje tudi naš odlični rojak pisatelj prof. Rebula s svojim duhovitim spisom v zadnjem kolektarju Celjske Mohorjeve družbe.

Historicus

zimski mesec. Zato ni nič čudnega, če je učiteljica Majda opisala, kako »Tiho padajo snežinke«. Seveda pa v februarju že pokukajo zvončki iz zemlje. O njih nam pripoveduje »Legenda o zvončku«. Pa tudi o luški Materi božji je govora, saj se je Bernardki prikazala prav 11. februarja, seveda pred davnimi leti; bolj točno povedano: 11. februarja 1858.

S tem smo vsebino pete številke »Pastirčka« izčrpali. Mladi, odrasli in stari pa naj jo vzamejo v roke in ugotovijo, če je res tako, kot smo zapisali.

—jk

Sinoda za švicarske škofije

Leta 1972 bo v Švici sinoda za vse švicarske škofije. Škofje so naprosili katoličane, naj odgovorijo na vrsto vprašanj, ker so hoteli od katoličanov predvsem zvedeti, o čem naj bi na sinodi razpravljali.

Sedem glavnih predlogov zadeva zakon in družino, mladino, težave v veri, duhovnike, Cerkev in svet, ekumenizem, življenje Cerkev. Drugi predlogi se nanašajo na spoved, načrtovanje rojstev, reformo službe božje, razumevanje in dolžnosti Cerkev, soodgovornost laikov, mešane zakone, pridiganje, katekizem,

Goriški nadškof o dveh katoliških tednikih

V zvezi z letošnjo nedeljo za katoliški tisk, ki smo jo v goriški nadškofiji obhajali kakor na Tržaškem 31. januarja, je goriški nadškof msgr. Cocolin zapisal sledeče besede:

Cutim za svojo dolžnost, da se zahvalim urednikom obeh škofijskih katoliških tednikov »Voce Isonina« in »Katoliški glas« za zavzetost, ki jo razvijajo s toliko usposobljenostjo in velikodušnostjo. Hvala tudi vsem dušnim pastirjem za akcijo osvoboditve in zaupanih jim občestvih, vsem sodelavcem pri upravi obeh listov, vsem duhovnikom in vernikom za preudarno pomoč, ki jo ne brez žrtve neprestano nudijo ter vsem skupinam in posameznikom, ki v vsakem kraju s toliko gorečnostjo oba lista širijo.

Zelim, da bi ob ugodnem sodelovanju naša katoliška tednika »Voce Isonina« in »Katoliški glas« mogla vedno bolj vršiti svoje poslanstvo med našim prebivalstvom in dati tako učinkovit prispevek v iskanju tega, kar sta si zastavila s tem sredstvom javnega obveščanja doseči.

Komedija s poučnim jedrom

Zaradi majhne dvorane na Korzu Verdi št. 13 v Gorici je bilo treba komedijo Branislava Nušiča »Kaj bodo rekli ljudje« kar trikrat predvajati, da so vsaj vsi abonenti letošnje gledališke sezone na Goriškem prišli na vrsto. Zdi se nam pa, da bi v bodoče prav zaradi tako številnega občinstva in zaradi omejenih možnosti, ki jih ta dvorana nudi, bilo pametno abonente usmerjati v dvorane, ki so bolj funkcionalne.

Slovensko gledališče iz Trsta je z omejeno komedijo nastopilo dvakrat v nedeljo 31. januarja in nato še v torek 2. februarja. Nedeljski predstavi sta bili namenjeni predvsem podeželskim abonentom, torkova pa onim iz goriškega mesta. Ta Nušičeva komedija ima to prednost, da jo lahko prenesemo na kateri koli čas in kraj, saj se tudi danes družba

podreja »kaj bodo pa ljudje rekli«. Kam pripelje strah pred javnim mnenjem, je Nušič v tej igri mojstrsko prikazal: nješavanje v osebno in družinsko življenje, zgrešene ambicije, omejena pamet, majhne intrige, babje čenče in obrekovanje skoro razderejo solidno družino. In v tem je poučno jedro te igre.

Igralci so tudi to pot več kot zadovoljili. Teža igre je bila na Jožku Lukešu v glavni vlogi Toma Melentijevića. V dogajanju so ga uspešno spremljale njegova žena Stana (Zlata Rodoškova) ter hčerki Nada (Lidija Kozlovičeva) in Jelka (Miranda Caharija). Prijeten lik so ustvarili še Rado Nakrst v vlogi Sime Jeremića, prijatelja Tome Melentijevića, Leli Nakrstova kot služkinja Kaja in Silvij Kopal kot učitelj glasbe. Zelo sta zadovoljili obe opravljivi gospe Živanovića (goriška rojakinja Bogdana Brautuževa) in gospa Tomička (Mira Sardečeva). Novost pri vseh treh predstavah je bilo prihajanje in odhajanje igralcev na oder kar med občinstvom, kar je seveda povečalo medsebojni stik v dvorani in povzročilo mnogo dobre volje.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Gorici

Odbor ACM opozarja člane in druge vernike, da bo v ponedeljek 8. februarja v cerkvi sv. Ivana ob 19.30 dogovorjena sv. maša za zedinjenje kristjanov.

Zadnje ekumenske sv. maše dne 11. januarja se je udeležilo znatno število vernikov. Srečanje je bilo prisrčno in vzpodbudno. Zato se odbor ACM lepo zahvaljuje in pričakuje tudi tokrat podobnega odziva.

Sporočamo nadalje, da bomo imeli v nedeljo 14. februarja, na obletnico smrti sv. Cirila posebno ekumensko proslavo: — ob 15. uri pri Sv. Ignaciju bogoslužje božje besede in blagoslov z Najsvetejšim; — ob 16. uri akademija v dvorani Katoliškega doma. Program bo javljen v prihodnji številki. Osrednja točka bodo diapozitivi z lanskega ekumenskega potovanja po Bosni in Hercegovini.

Skupno romanje na Sardinijo

v Marijino svetišče Bonaria v Cagliariu od poned. 5. julija do sobote 10. julija 1971

Potovanje se bo vršilo s posebnimi avtobusi in z ladjo. Na kratko nakazujemo pot. Podrobna navodila in spored boste prebrali v posebnih listih. Z avtobusi se potuje od Trsta do Genove, z ladjo od Genove do Porto Torres. Pot nadaljujemo potem z avtobusi preko mest Sassari, Alghero in Oristano v Cagliari, kjer se ustavimo dva dni in pol. Povratek z ladjo bo iz Cagliarija v Civitavecchio, nato preko krajev Orte, Viterba in Firenc v Padovo, kjer bo zaključek romanja. V Trst se vrnemo v soboto 10. julija okrog polnoči.

Zaradi različnih namestitev na ladji so tri različne cene.

1. SKUPINA: 60.000 LIR. Iz Genove na Sardinijo v kabini 2. razreda, iz Sardinije v Civitavecchio in ležalniki (poltrone reclinabili).

2. SKUPINA: 63.000 LIR. Iz Genove na Sardinijo v kabini 2. razreda, iz Sardinije v Civitavecchio in turističnih kabinah.

3. SKUPINA: 68.000 LIR. Iz Genove na Sardinijo v kabini 2. razreda, iz Sardinije v Civitavecchio in kabini 2. razreda.

Obakrat potujemo z ladjo ponoči.

V Cagliariju je na izbiro izlet v najzanimivejše kraje nam neznanega otoka. Podrobnosti bodo opisane v posebnem programu, ki ga lahko dobi vsakdo pri svojem duhovniku. Nimamo veliko razpoložljivih mest na ladji, za pot pa je precejšnje zanimanje, zato svetujemo, da če čimprej vpišete in takoj izberete doloceno skupino. Vpisovanje se vrši pri domačem duhovniku do 19. marca. Pri tem se da 10.000 lir na račun. Verjetno se bo vpisovanje zaključilo še prej, ker predvidevamo, da bodo kmalu vsi prostori zasedeni.

Goričani naj se letos vpišejo pismeno pri g. Dušanu Jakomitu, via di Servola 42, 34146 Trieste-Trst.

Sestanek o občinskih problemih v Števerjanu

V petek 22. januarja 1971 so se sestali v Števerjanu predstavniki Slovenske demokratske zveze, Kmečko-delavske zveze iz Števerjana in Krščanske demokracije z županom Stanislavom Klanjščkom. Prisotni so bili tudi občinski odborniki Armand Skok, Ciril Terpin, Helena Knez in Simon Komjanc.

Predstavniki števerjanske občinske uprave so predložili prisotnemu pokrajinskemu tajniku KD dr. Ciani ter provincialni svetovalki SDZ Mariji Ferletičevi vrsto problemov in potrebe števerjanske skupnosti kot so ceste, vodovod, luči, šole, ljudska stanovanja in drugo. Poudarili so željo, da bi se čimprej začelo z deli na cestah, ki so bila že oddana na dražbah.

Vrh

Na osnovni šoli na Vrhu so dobili zagotovilo, da dobijo še tretjo učno moč za tamkajšnje šole, kakor so si starši želeli. Zato se prizadeti starši iskreno zahvaljujejo sovodenjski občini za preiskrbo še ene šolske sobe, didaktičnemu ravnatelju dr. Milanu Brešanu in šolskemu skrbniku v Gorici pa za njihovo uvidenost pri imenovanju nove učne moči. Prav tako se zahvaljujejo vsej slovenski javnosti, ki jih je podprla v časopisih in tudi drugače, da so dosegli, kar njihovi otroci nujno potrebujejo.

Občni zbor šport. društva Bor

Minuli teden je bil 13. redni občni zbor športnega združenja Bor. Po predsedniškem in blagajnikovem poročilu ter zadnji razpravi je stari odbor prejel razrešnico. Člani društva so nato razpravljali o predlogih za spremembo nekaterih pravil. Za predsednika je bil potrjen Dušan Košuta, odbor pa sestavlja še sedem članov.

Občna zborstva sta imeli tudi športni društvi Sokol iz Nabrežine in Polet z Opčin.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 7. do 13. februarja 1971

Nedelja: 9.35 Po domače z ansamblom Borisa Franka. 10.50 Otroška matineja. 15.00 Zürich: Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju. 18.30 Mestece Peyton.

Ponedeljek: 20.35 Podelitev Prešernovih nagrad. 21.25 Praznična srečanja.

Torek: 14.30 London: Predolimpijske igre v Sapporu. 17.45 Tiktak: Nahodno strašilo, Mačka z očali. 18.30 Poje Udo Jürgens. 19.30 Vzgoja za življenje v dvoje. 20.35 Beckett - angleški film. 23.00 Poročila in pristanek Apollo 14.

Sreda: 17.55 Carobna piščalka. 19.20 Na sedmi stezi - športna oddaja. 20.35 Teh naših petdeset let: Leto 1945.

Četrtek: 14.30 London: Predolimpijske igre v Sapporu. 17.45 Veseli tobogan: Gorje pri Bledu. 18.30 Svet, v katerem živimo - film. 19.05 Enkrat v tednu. 19.20 Vse življenje v letu dni - serijska oddaja. 20.35 S. Maugham: Luiza. 21.25 Kulturne diagonale. 22.10 Večer z L. M. Škerjancem.

Petek: 14.30 Nogometni turnir »Veleža« - prenosi iz Mostarja. 17.45 Vijavajaringaraja. 20.35 Vrni se mala Sheba - ameriški film.

Sobota: 14.30 London: Predolimpijske igre v Sapporu. 15.30 Nogometni turnir »Veleža«. 16.25 Košarka Rabotnički: Borac. 18.20 Po domače s Fantii treh dolin, Triom Brajko, Boštjančiči. 18.45 Holandski dragulji - serijski film. 19.20 Afriška ekspedicija. 21.35 Filmska burleska. 22.05 Nepremagljivi - serijski film.

S TRŽAŠKEGA

Skedenj

V nedeljo 7. februarja bomo imeli v Domu prireditve, ki smo ji dali naslov »Pesmi in poezije«. V drugih besedah povedano, je to Prešernova proslava, toda ne po stereotipni navadi. Na odru se bo zvrstila s pesmijo, besedo in poezijo v glavnem štedenjska mladina; vrtec (mali pevec Maksim Ferluga), ljudska šola, srednja in višja šola. Pela bosta dekliski zbor in škedenjski zbor. Torej bo vsa prireditve slonela na domači mladini. Nastopila bosta tudi David in Mara iz Kolonkova, posrečen par, ki vselej spravi v dobro voljo poslušalce. Prireditve bo ob 17. uri v Domu. Vabljeni vsi.

Ustanovitev združenja staršev na srednji šoli v Dolini

V sredo 20. januarja so se starši učencev srednje šole »Simon Gregorčič« zbrali na izredni roditeljski sestanku. Potem ko sta ravnatelj prof. Stefančič in prof. Artač razložila pomen in ustroj novih oblik sodelovanja med šolo in starši, ki jih predvideva znana okrožnica prosvetnega ministra Misasija, so prisotni očetje in matere ustanovili svet oziroma združenje staršev, ki šteje 12 članov.

Pri izbiri predstavnikov so upoštevali vse kraje ter vasi, iz katerih zahajajo učenci v dolinsko srednjo šolo.

Bazovica

Slomškov Dom v Bazovici izraža globoko sožalje staršem in sorodnikom dvajsetletne Dore Grgič, ki je v soboto 30. januarja izgubila življenje v prometni nesreči pri Divači in vabi vso mladino k maši zadušnici, ki bo 9. februarja ob 20. uri v župni cerkvi.

Iz delovanja občinskega sveta v Dolini

Dolinski občinski svet je na svoji zadnji seji izrekel soglasje z vsebino spomene, ki so jo v začetku decembra poslale slovenske kulturne in druge organizacije predsedniku vlade Colombu ter ponovil zahtevo, da vlada čimprej sprejme posebno delegacijo, ki bi ji podrobno razložila zahteve Slovencev v Italiji. Svetovalci Slovenske skupnosti so podprli omenjeno spomenico.

Prav tako so dali svoje soglasje k sklepu odbora glede prošnje za podelitev zlate kolajne za hrabrost dolinski občini, kate-re prebivalstvo je dalo velik doprinos v protifašističnem odporu s trpljenjem in tudi s človeškimi življenji.

Občinski svet je tudi izvolil predstavnike v razne organe. V conski deželni odbor (posvetovalnega značaja) sta bila izvoljena poleg župana še predstavnik večine (Bandi Marino) in predstavnik manjšine (Glavko Petaros). V upravni svet živnozdravniškega konzorcija Milje-Dolina pa so bili izvoljeni: župan Lovriha, podžupan Bandi, vodja svetovalske skupine Slovenske skupnosti dr. Tul ter socialdemokrat Bego.

Seja odbora »Sklada za Trst«

Odbor »Sklada za Trst«, ki letno razpolaga s približno deset milijardami lir, je na svoji nedavni seji odobril ter sprejel načrt za porazdelitev letošnje vsote. Odboru sklada predseduje podpredsednik deželnega sveta Pitoni, sestavljajo pa ga štirje deželni svetovalci (med temi tudi svetovalac Slovenske skupnosti dr. Stoka) ter tržaški župan in predsednik tržaške pokrajinske uprave.

Proslava zavetnika časnikarjev v Gorici

Tudi letos je goriški nadškof opravil v zvezi s praznikom sv. Frančiška Saleškega, ki je zavetnik časnikarjev, sv. mašo za časnikarje in tiskarske uslužbence. Sveta maša je bila v jezuitskem zavodu »Stella Matutina« na predvečer praznika, 28. januarja. Z g. nadškofom so somaševali še štirje duhovniki, med njimi odgovorni urednik našega lista msgr. dr. Franc Močnik.

Pri evangeliju je goriški nadpastir navzoče časnikarje spomnil na dejstvo, da so upravljalci žive besede in da njo lahko v bistveni meri prispevajo k sožitju med ljudmi.

Po končani sv. maši je imel msgr. Cocolin posebno konferenco, v kateri se je dotaknil dveh problemov: kako vključiti laike v aktivno dušnopastirsko delo in kaj storiti s knjižnico goriškega velikega semenišča. Razložil je nastanek in delo duhovniškega sveta, ki je pritegnil duhovnike k soupravljanju goriške nadškofije, seveda vedno pod vodstvom in odgovornostjo škofa. Ta svet je prva stopnja do kasnejše uvedbe dušnopastirskih

svetov, pri katerih bodo imeli tudi laiki polno možnost sodelovanja in bodo postali soodgovorni za duhovno rast škofijske skupnosti.

Glede teološke knjižnice je g. nadškof opozoril na težki položaj, v katerem se je knjižnica znašla, ker ni na voljo zadostnih sredstev, da bi se primerno uredila in mogla uspešno vršiti svoje poslanstvo. Nujno potrebuje primernih prostorov in osebja, ki jo bo znalo pravilno upravljati. 35 let je to odgovorno službo vršil z izredno predanostjo msgr. Spessot, sedaj pa je potrebno, da nove moči njegovo delo nadaljujejo. V knjižnici je 60.000 del v raznih jezikih in iz raznih dob, oglejski kodeksi in dragocene arhivske listine. Zadnje čase je Državni arhiv iz Gorice izrazil pripravljenost, prevzeti teološko knjižnico in škofijski arhiv ter ju upravljati. Goriška duhovščina, ki je bila o tej ponudbi obveščena, je bila mnenja, naj bi bila to samo začasna rešitev in da bi mogla knjižnica vedno preiti nazaj na lastnika, če se bo to pokazalo za bolj primerno.

† Msgr. Janez Hladnik

111 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA (SPOMINI)

Fara je pa oživela kakor spomladi vrt. Vesel otroški direndaj je trajal od jutra do noči. Ljubezni obrabi sester in njihova simpatična redovna obleka so kar od začetka vlekli nase najprej radovednost ljudi, potem pa so kmalu sestre osvojile vse javno mnenje v župniji. Pri petju na koro so se pojavili novi glasovi. Dekleta so se približala za krojni tečaj in za ročna dela.

Tako je župnija svetega Jožefa istočasno dobila dve nepopisno veliki pridobitvi: farno šolo s sestrami in pa tlakovane ulice, obojno očiten božji dar.

Ko smo praznovali šesto obletnico moga prihoda v Pompej, 31. maja 1956, je bila glasna in iskrena zahvala moja ter vseh faranov, ko smo darovali zahvalno daritev za vse prejete darove.

MOJE GRENKE URE

Nehvaležnost je plačilo tega sveta. To sem seveda tudi jaz moral doživeti. Da se je le redko kdo tistih mladoletnih, katerim sem se podpisal za varuha, prišel zahvaliti, to se mi ne zdi čudno. Njim se je zdelo, da je bil moj podpis samo formalnost, niso pa vedeli za vsa pota, katera sem moral zanje storiti.

Za bolne, kateri niso mogli dobiti dovoljenja, da zapuste ladjo, je bilo pač treba tekati okrog oblasti; mislim, da nobene poti nisem upustil. Pa vendar sem pozneje slišal očitek, da nisem imel za njihovo stisko nobenega čuta.

Bolj v živo pa me je zadelo to, kar sem doživel od nekaterih rojakov, ki so v Slovenski vasi tako poceni prišli do zemlje, pa so mi potem podtikali, da sem na njihov račun obogatel. Računali in računali so s povečevalnim steklom, vse račune od mene terjali in dognali, koliko jih je zemlja več stala, kot bi jo njihovem računu moralo znesti. V svoj račun seveda niso vključili nobenega pota, ki sem ga moral plačati zanje, prav tako ne

nagrad, ki sem jih moral dajati tistim, kateri so imeli kaj posla z nakupom in razdelitvijo zemlje. Ni jim šlo v glavo, zakaj je zemlja po 12 ali celo 15 pesov kvadratni meter, če sem jo pa jaz plačal po osem pesov. Da je šlo 27 % vse zemlje za ceste, da je bilo treba dati 4 % za fiskalno rezervno, da je bilo treba plačati tudi zemljo za bodoči dom in igrišče, kar je zneslo tudi 8 % celotne površine, da je bil tudi kos 1400 kv. metrov razlaščen za Avenida General Paz, vse to kar ni šlo v njihov račun. Vse to je zneslo 40 % površine zemlje, ki jo je tudi bilo treba plačati.

Če bi izdelal račun za vse, kar je mene stalo, bi dokazal, da sem žrtvoval več kot 200.000 pesov, kateri so bili vloženi v zemljo, ki je postala skupna last. Pa se mi je potem očitalo, da sem delal »umazano« kupčijo.

Zares me je zbolelo do srca, ko mi je leta 1952 eden od tistih — bilo jih je kakih osem — očital, da zato zavlačujem lastniške listine, da bi iz tega napravil dobiček. Niso pač vedeli, kako strašen

boj sem imel, da sem dosegel na občini razdelitev, ker so zahtevali občinski možje, da moram plačati po en peso od metra, kar bi bilo skupaj 150.000 pesov. Kako ogromna vsota! Don Rufino Ponzanetti je slednjič razumel naš položaj in zastavil vso veljavo kot predsednik občinskega sveta, da je bila končno parcelacija odobrena.

In kasneje spet sumičenje, zakaj da hočem prepisati zemljo na šolske sestre, namreč zemljo, ki je skupna last. Da imam za tem skrite načrte. Niso hoteli razumeti, kako je treba zavarovati skupno lastnino, da ne bi padla kasneje v roke tistim, kateri je nikdar ne smejo dobiti.

Celo mojemu bratu Nacetu, ki je velikodušno priskočil na pomoč s svojim darom, ko se je gradil dom, so podtikali, da »on že ve, zakaj, saj je tako vse njihovo«, to se pravi Hladnikovo in Spacapanovo. Videli so, da raste cerkev svetega Jožefa. Pa so sodili: z našim denarjem se gradi. Hladnik kraje od naših žuljev! Tako se mi je vse zagrenilo, da niti v Slo-

vensko vas več nisem hotel iti. Moralo je biti že res nekaj posebnega, npr. če me je klical bolnik...

Seveda tako niso ne mislili ne govorili vsi. Bila jih je le peščica. Toda kar sem vsem zameril, je bilo, zakaj da jim drugi niso trdo na prste stopili. Kako je mogoče, da par kričačev ustvarja javno mnenje?

Ko je prišel leta 1957 škof dr. Rožman na svoj drugi obisk, je blagoslovil dom in temeljni kamen za novo cerkev. Da bi spor poravnali, so tudi mene postavili na častno listo in me imenovali za »častnega člana« Slovenske vasi.

Jaz sem to počestčenje odklonil. Nisem hotel iti po pergament, ko so me klicali. Povedal sem, da so mati otroka najprej umili, nato pa mu oblekli lepo srajco. Naj še oni to naredi. Najprej naj me ope-rejo obrekovanja, potem bom pa sprejmal časti. Dokler pa sem v očeh nekaterih izkoriščevalec in tat, pa nočem sprejemati nobenih priznanj.

(Se bo nadaljevalo)

Priveditev v korist katoliškega tiska

Letošnja priveditev v korist katoliškega tiska v Gorici je preteklo nedeljo izredno dobro uspela, čeprav je bilo zaradi slabega vremena vse prej kot primerno oditi zdoma. Vse popoldne je deževalo, od časa do časa kar z veliko močjo, pa vse to ni moglo zadržati zvestih prijateljev slovenskega katoliškega tiska, da ne bi popolnoma napolnili prostorno dvorano Katoliškega doma.

Ves večer je potekel v prav prijetnem vzdušju. Uvodne besede je imel g. Jože Jurak, ki je vse navzoče povabil, naj velikodušno sodelujejo pri srečolovu ter se spomnijo gesla letošnje nedelje za katoliški tisk: »Reveže imate vedno med seboj, katoliškega tiska pa ne vedno.« G. Jurak je tudi vodil ob koncu priveditve na dobrih zelo bogat srečolov. Dobitkov je bilo nekaj manj kot sto in vsi so bili prvovrstni. Vse srečke so bile razprodane, kar priča o veliki zavzetosti prisotnih za važno zadevo kot je dober tisk.

Zelo lepe misli, na topel ter prepričljiv način podane, je iznesel dr. Stojan Brajša, ki je utemeljil potrebo katoliškega tiska izhajajoč iz dveh podstav: slovenski katoličani ne moremo biti brez tiska, ki nas versko oblikuje in narodnostno utrjuje, navdušuje za naš jezik in krepi našo slovensko zavest.

Za dobro voljo so poskrbeli pridni igralci prosvetnega društva iz Standreža. Podali so dve duhoviti šaloigris ruskega pisatelja Čehova »Medved« in »Snubač«. Odkar so zadnji nastopili na odru Katoliškega doma, so tako v podajanju kot v govorni tehniki zelo napredovali. Pozna se jim skrbna roka režiserja A. Pregarca. Zato z velikim veseljem pričakujemo njihovega prihodnjega nastopa v Katoliškem

domu, ki bo že to nedeljo 7. februarja ob 4^h popoldne. Predvajali bodo Gogoljevo veseligr »Ženitev«. Prepričani smo, da bo dvorana zopet polna, saj sedaj to prizadevno gledališko skupino ni treba po zadnjih uspešnih nastopih več priporočati.

Odbor SLG o aktualnih vprašanjih naše skupnosti

Na svoji redni seji, ki se je vršila v ponedeljek 1. februarja, je izvršni odbor Slovenskega ljudskega gibanja razpravljal o raznih aktualnih vprašanjih, ki zadevajo vprašanja slovenske skupnosti na Goriškem. Zlasti je bilo govora o zgraditvi šolskih poslopj za slovenske šole, za katere je nujna čimprejšnja rešitev, kot to predvidevajo tudi sporazumi leve sredine na Goriškem. To bo vsekakor prednostno vprašanje v stikih z odgovornimi političnimi forumi.

Odbor SLG je nadalje obravnaval tekoče zadeve občinske uprave v Gorici in okoliških slovenskih občinah ter delovne pokrajinske uprave in se zavzel za potrebe in koristi slovenskega prebivalstva. Odborniki so še pretresli vrsto notranjih organizacijskih vprašanj in ugotovili nujnost še večje povezave z deželo ter nadaljevanja stikov s Tržaško. O vseh teh vprašanjih bo v kratkem razpravljala tudi širši svet.

Versko življenje v koprski administraturi

V koprski administraturi je bilo v letu 1970 1.151 birmancev. V letu 1970 je bilo v isti administraturi sedem misijonov v sedmih župnijah.

Doberdob

V soboto 30. januarja smo imeli tradicionalni kulturni večer, posvečen katoliškemu tisku v novi župnijski dvorani. Franka Ferletič je najprej pozdravila v imenu društva »Hrast« vse priučujoče, nato pa je v lepem slogu predočila zbranimu občinstvu važnost ter lepoto dobrega tiska. Naslednja točka je bila uprizoritev veseligr »Medved« v režiji A. Pregarca, s katero so igralci društva »Standrež« nudili veliko zadovoljstva vsem prisotnim. Isto velja za naslednjo grotesko »Snubač«. Med odmori je bila prodaja listkov bogatega srečolova, ob koncu pa žrebanje običajnega pršuta in tort. V prijateljskem veselju razpoloženju ob prigrizku in vinu so člani marljive dramske skupine iz Standreža še dolgo kramljali s člani našega društva.

V nedeljo dne 14. februarja ob 16. uri nastopi v župnijski dvorani v Doberdolu igralska skupina prosvetnega društva »Standrež« z Gogoljevo veseligr

ŽENITEV

K obilni udeležbi vabi prosvetno društvo »Hrast« iz Doberdoba.

OBVESTILA

Predavanje v Katoliškem domu. Slov. katoliško akademsko društvo (SKAD) v Gorici vabi na predavanje, ki bo v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici v petek 5. februarja 1971 ob 20.30. O temi »INVALID V DANASNJI DRUŽBI« bo govoril ortoped dr. Herbert Havlina iz Ljubljane.

Občni zbor SKAD-a. Slovensko katoliško akademsko društvo v Gorici vabi na občni zbor, ki bo v mali dvorani Katoliškega doma v nedeljo 7. februarja 1971 ob 10. uri. Dnevni red obsega: 1. Otvoritev občnega zbora; 2. tajniško poročilo; 3. blagajniško poročilo; 4. poročilo nadzornega odbora; 5. razrešnica dosedanjemu odboru; 6. volitve novega odbora; 7. slučajnosti.

Prešernova proslava v Doberdolu. Prosvetno društvo iz Doberdoba bo priredilo v torek 9. februarja ob 20.30 v prosvetni dvorani Prešernovo proslavo. Nastopajo: člana Slovenskega gledališča iz Trsta Stane Starešinič in Mira Sardočeva, profesor klasične kitare Stanko Prek iz Zagreba in domači zbor »Jezero«. Vljudno vabljeni!

Slovensko gledališče v Trstu bo predvajalo v soboto 6. februarja 1971 ob 20.30 (abonma red A) v Kulturnem domu v Trstu igrano v štirih dejanjih Branislava Nušića »Kaj bodo rekli ljudje«. Rezervacije na telefonsko številko 734265. Ista predstava bo 13. in 14. februarja.

Prešernova proslava v Trstu bo v nedeljo 7. februarja 1971 ob 16. uri v Kulturnem domu. Sodelujejo: Slovensko gledališče — Mira Sardočeva in Stane Starešinič z izborom iz večera poezij dr. Franceta Prešerna, ob spremljavi kitarista prof. Stanka Preka; Glasbena Matica — godalni orkester pod vodstvom Oskarja Kjudra; Antonio Vivaldi, Jesen; Zveza cerkvenih pevskih zborov — razširjeni zbor iz Rojana pod vodstvom H. Mamola; moški zbor Tabor z Opčin pod vodstvom Svetka Grčiča.

Na drugem kanalu italijanske televizije bo v soboto 13. februarja ob 19.30 oddaja, posvečena socialno-ekonomskim problemom dežele Furlanija-Juljska Benečija. Pri oddaji bo sodeloval tudi deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

si je že pridobila velik sloves zaradi svoje solidnosti pri poslovanju. To jo priporoča vsem rojakom doma in po svetu. Zato zasluži polno zaupanje. Njena bogata poslovna izkušnja je samo po sebi najboljša jamstvo!

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 7. do 13. februarja 1971

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Glasba za kitaro. 11.15 Oddaja za najmlajše: »Hči Črna gusarja«. Šesti del. 11.15 Ringaraja za naše malčke. 11.50 Vesele harmonike. 12.00 Nabožna glasba. 12.10 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 15.30 »Zločin v Novi ulici«. Po romanu A. Levija »Tržaški vohuni« izvaja Radijski oder. 17.30 Revija zborovskega petja. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Filmska glasba. 20.30 Iz slovenske folklorne: »Ljudske pesmi«.

Ponedeljek: 11.40 Radio za srednje šole. Ponovitev ob 18.30. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.20 Vaše čtivo - Ne vse, toda o vsem. 18.15 Umetnost, književnost in priveditve. 18.50 Deželni skladatelj: C. Seghizzi. 19.20 Zborovske pesmi na Prešernove stihe. 21.00 Ob Prešernovem dnevu: Naš pesnik in evropska romantika. 21.45 Lipovškovi samospevi.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 18.30 Komorni koncert. 19.00 Otroci pojó. 19.10 Iz življenja gledališkega umetnika: Srečanja z Radom Nakrstom. 19.25 Goriški zbor »C. A. Seghizzi«. 20.35 Z. Fibich: »Sarka«, opera v treh dejanjih. Izvajata orkester in zbor Praškega narodnega gledališča.

Sreda: 11.40 Radio za I. stop. osnovnih šol. Ponovitev ob 18.30. 12.00 Kitarist Batista. 12.10 Lik iz naše preteklosti: »Alojzij Carlis«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Slovareček sodobne umetnosti - Jevnikar: »Slovenščina za Slovence«. 18.15 Umetnost, književnost in priveditve. 19.20 Higiena in zdravje. 19.40 Iz potne torbe Milka Matičetovega. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Družinski obzornik. 13.30 Glasba po željah. 18.30 Dvorak: Koncert v h-molu za čelo in orkester, op. 104. 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. 20.35 T. Brandon: »Charleyeva teta«. Vseloigra v treh dejanjih.

Petek: 11.40 Radio za II. stopnjo osnovnih šol. Ponovitev ob 18.30. 12.10 P. Benigno: Vpliv zdravl na človeško telo: (6) »O delovanju zdravl na avtonomno živčevje«. 13.30 Glasba po željah. 17.15 J. Ban: Govorimo o glasbi. 19.10 Problemi Krasa (6) I. Sedej: »Realni okviri zaščite Krasa in kraške arhitekture«. 19.20 Vokalni kvintet, ki ga vodi prof. H. Mamolo. 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 N. Kuret: Ljudska verovanja in vraže: »Uroki«. 13.30 Glasba po željah. 16.10 Operetne melodije. 16.30 »Pod svobodnim sencem«. Šesti del. Po romanu F. S. Finžgarja izvajajo dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Trstu. 17.20 Sobotni sestanek - Slovenski znanstveni delavci z univerze - Moj prosti čas. 19.10 Pod farnim zvonom župne cerkve v Zgoniku. 19.40 Zbor RTV Beograda. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 S. Verč: »Sadamichi Hirasawa«. Radijska kriminalka.

Slomškov dom v Bazovici priredi 11. februarja Prešernovo proslavo s sodelovanjem cerkvenega pevskega zbora in glasbene šole.

Glasbeni večer v Trstu. V veliki župnijski dvorani pri Sv. Vincencu, ulica Ananias 5, bo v nedeljo 7. februarja glasbeni večer ob podelitvi sprječeval gojencem glasbene šole, ki jo vodi prof. Eliana Zajčeva. Nastopili bodo najboljši gojenci ansamblov Miramar junior in senior ter znani italijanski harmonikaš, pravak Gervasio Marco Signori. Začetek ob 17. uri.

DAROVI

Za katoliški tisk: v spomin na pok. Anico Kontič iz Trsta N. N. 2.000 lir; Planiscig v spomin pok. Danice Šemerl 1.000 lir.

Ob 27. obletnici mučeniške smrti Lada Piščanca darujejo sestre Anica, s. Leda, Mira in Zora 10.000 lir za Alojzijevešče.

Iva Galassi iz Gorice je darovala po 5.000 lir za Katoliški glas, za Alojzijevešče in Zavod sv. Družine.

Za Zavod sv. Družine: ob prvi obletnici smrti dr. Vladimirja Baše Kmečka banka v Gorici 20.000 lir; N. N. 10.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: Marija Boščin, Trst, 2.000; M. Kocjančič 1.000; N. N., mesečni prispevek, 1.000; N. N. 5.000 lir.

Za Marijin dom v ul. Risorta, Trst: V mesecu januarju so darovali: Sivec Antonija 5.000, N. N. 5.000, N. N. 10.000, Bavčar Olga 25.000, F. F. 5.000, N. N. 10.000, N. N. 20.000, U. C. 10.000, U. D. 20.000, Božič Ančka 10.000, D. K. 10.000, N. N. v spomin na pok. Ano Kontič 10.000, N. N. 10.000, Novak Marija 3.000, N. N. 1.000, ob priliki smrti Antonije Paoli darujejo: Metka Slavec 2.000, Ivana Berne 2.000, Marija Bozzani 1.000, Marija Žitko 2.000, namesto cvetja ob smrti Olge Wrinskelle daruje Bojana Simčič 5.000, Tudor Marija 20.000, N. N. 140.000, N. N. 10.000, Schmatz Katarina 5.000, Bernardis 10.000, N. N. 1.000, N. N. 50.000, N. N. 20.000 in nabirka družbe 221.300 lir.

Za škedenjski Dom v mesecu januarju: N. N. 50.000; ga. Sanna 15.000; Čirkota 2.000; Zerjal 5.000; Cupin 2.000; ga. Costa 10.000; Sancin Jožica 10.000; Scoria 2.000; Suman 5.000; Suman 5.000; osebje slovenskih poročil radia Trst A v spomin pok. M. Berginčeve 12.500; Cetin 5.000; Kosič 2.000; Baučar 3.000; N. N. 10.000; N. N. 5.000 v spomin pok. Vilme Kravanja; N. N. 10.000; N. N. 10.000, več oseb po 1.000 lir. Skupno 320.000 lir. Zahvaljujemo se neznanim darovalcem, ki dajo vsako nedeljo svoj prispevek v železno skrinjico časopisov pri cerkvenih vratih.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
TRST - Ul. sv. Franciška, 20 - Tel. 61792
IZKORISTITE

knjižni sejem

popusti 20 %
30 %
40 %
50 %

tudi za plošče in folkloro.
Od 1. do 6. februarja

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

PROSVETNO DRUŠTVO »ŠTANDREŽ« DRAMSKI ODSEK

uprizori v nedeljo 7. februarja ob 16. uri v Katoliškem domu v Gorici veseligr v treh dejanjih N. V. Gogolja

ŽENITEV

Režija A. Pregarc

Če se hočete od srca nasmejati in prijetno razvedriti, potem ne pomišljajte niti za trenutek, temveč pridite gotovo v Katoliški dom!

ŠPORT

Odbojka. V soboto je Olympia odigrala v Gradiški četrti tekmo v letošnjem odbojarskem prvenstvu »D« lige. Tudi tokrat so naši premagali nasprotnika Torriano z rezultatom 3:0 (15:9, 15:10, 17:15). S svojim napadom je Olympia tako presenetila nasprotno ekipo, da se ta ni utegnila zbrati in doseči kaj več točk. Plavi so nanizali točko za točko in nič ni pomagalo, da so odbojkarji Torriane skušali organizirati napad. Naleteli so na mreži na močan blok, zadaj pa na vedno pripravljeno obrambo. Prvi set se je takoj začel s premočjo Goričanov. Nasprotnik se je zmedel in utegniti nabrali le 9 točk. Tudi drugi set je potekal podobno, le da sta obe ekipi igrali mnogo slabše. Tretji set pa je videl očitno premoč Olympije, ki je na mah zbrala 14 točk. Tu pa se je sreča nenadoma obrnila in Torriana je dosegla in celo presešla Olympijo s 15:14. Tedaj pa so naši dali vse iz sebe in pokazali, kaj znajo. Priborili so si žogo in pod vodstvom kapetana Valentinčiča nanizali na mah tri točke, kar je bilo dovolj za zmago. Najbolje sta prav gotovo igrala Soban in Antonič. Tako je Olympia zabeležila že tretjo zmago in se stalno pomika proti vrhu lestvice. Vse kaže, da ji bo uspelo zasesti lepo mesto v končni uvrstitvi. Smola je le ta, da mora eden najboljših igralcev, Cotič Boris, iti k vojakom.

Za Olympijo so to pot igrali: Valentinčič E., Soban B., Antonič V., Kranner M., Sfiligoj R., Devetak S., Cotič B., Spacapan M.

ZA KMETOVALCE

Gniloba na sadju

Prejeli smo sledeče vprašanje: Ze nekaj let opažam, da nekateri plodovi na sadnem drevju začnejo gniti, predno popolnoma dozori in gnijejo, dokler ne segnijo popolnoma. Temo pojavu so podvržene skoraj vse vrste sadja izvzemši slive in smokve. Kako pomagati?

Odgovor: Verjetno gre za bolezen, ki jo

poznamo pod imenom Sclerotinia ali Monilia. Pojavi se največ na hruškah, jablah, mah, češnjah, kutinah in marelicah. V mokri pomladi lahko napade že cvete, ki ovonejo, porjavijo in odpadejo. V obliki sivkaste plesni se lahko naseli na listih, ki se v kratkem posušijo. Mnogo večjo škodo pa bolezni povzročijo na plodovih, ko so že precej veliki ali se bližajo zrelosti ali pa so v skladišču. Na njih se pojavijo okrogle rjave pege, in se v vlažni in toplem vremenu hitro večajo. Tudi meso postane rjavno in gnije. Na gnili površini opazimo v krogu razporejene bele pike, s katerimi se bolezen razmnožuje. Plod se končno popolnoma izsuši, obvisi na drevesu ali pade na tla.

Bolezni se ubranimo, če škropimo drevese s sredstvi, ki vsebujejo Zireb ali Ziram. Prvo škropljenje opravimo ob nabreklih očesih, drugo ob odprtih očesih, tretje ob pojavu cvetnih glav, četrto na začetku cvetenja (ne škropiti odprtega cvetja), peto po končanem cvetenju, šestno ob grahovi velikosti ploda, sedmo ob orehovi velikosti ploda, osmo ob dobro razvitem plodu in zadnje ob popolnoma doraslem plodu. Da preprečimo gnitje v kleti, pa škropimo kak teden pred obiranjem s Captanom, Phaltanom ali podobno. Če se bolezen pojavi samo na plodovih, ne pa na cvetju, lahko omejimo škropljenje le na doraščajoče plodove.

Inž. Janko Košir

Opozorilo naročnikom

Ponovno prosimo naše naročnike, naj na poštinih položnicah navedejo točen naslov, tj. ime, priimek, hišno številko in kraj, kamor naj naša uprava list pošilja. Dostikrat se zgodi, da naročnik pošlje žena in navede svoje ime, mi pa pošljamo list na možovo ime in nismo potem gotovi, če gre za starega naročnika ali novega. Prosimo tudi, naj nas vsakdo, ki ne prejme dveh številki zapovrstjo, takoj opozori, da ukrenemo potrebne korake. Ni nam ljubo, če se naročnik čez mesec dni ali več pritoži, da lista ne prejema ali ga celo ustavi, mi pa o vsem nismo ničesar vedeli. Prav tako naj nas obvesti takoj vsak naročnik, ko menja naslov, čeprav gre samo za spremembo hišne številke v isti ulici.

BANKA
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
S. P. A.
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
GLAVNICA LIR 600.000.000 — VPLAČANIH LIR 300.000.000

Tekoči računi — hranilne vloge — krožni čeki
varnostne skrinjice — neprekinjena blagajna

Dopisniki po vsej Italiji

MENJAVA VSEH TUJIH VALUT

TRST

Brzjavni naslov: Bankred

UL. F. FILZI št. 10

Tel. 38-101 — 38-045